

Tips på bildstöd och andra pedagogiska stödmaterial

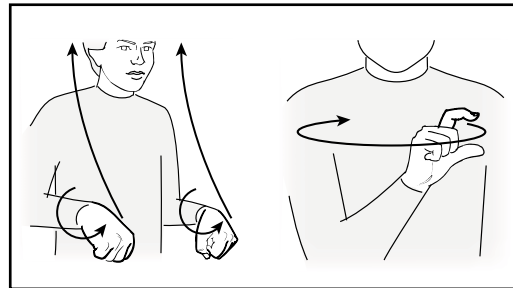
Vad är bildstöd och varför är det bra?

Bildstöd är ett pedagogiskt hjälpmedel som använder bilder för att underlätta och förstärka kommunikation och förståelse. Detta genom att visa vad något betyder eller hur man gör något. Det kan vara foton, symboler eller teckningar och används för att göra det lättare att förstå, ta del av information och lära sig saker. Bilderna kombineras med ord eller handlingar för att göra information tydlig. Bildstöd anpassas alltid efter vad varje person behöver. Det som är nödvändigt för några är oftast bra för alla.

Exempel på olika bildstöd

Ritade tecken

är bilder som visar hur tecken ser ut. De används som stöd för dem som använder Tecken som Alternativ och Kompletterande Kommunikation (TAKK). De hjälper till att komma ihåg och förstå tecken.

Bildexempel från Ritade tecken.

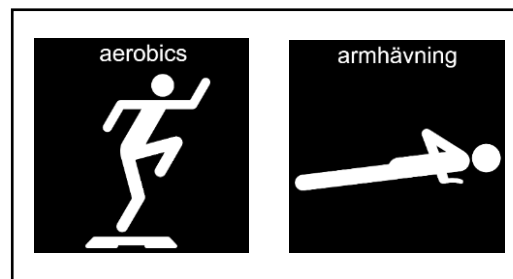
[Ritade tecken](#)

Pictogram

är bilder som ser ut som symboler, ritade i vitt på svart bakgrund. Varje bild betyder ett ord eller ett begrepp, till exempel en bild för "hund" eller "bil".

Pictogram kan också vara bra för att:

- Få koll på tiden (som ett schema).
- Minnas saker.
- Hitta rätt plats.

Bildexempel från Pictogram.

[Pictogram.se](#)

TIPS!

På Specialpedagogiska skolmyndighetens webbplats kan du läsa mer om alternativ och kompletterande kommunikation, bilder och symboler, bland annat om Pictogram. Bra att också känna till är att SPSM även tar emot önskemål för utveckling av nya tecken och symboler.

[SPSM – Alternativ och kompletterande kommunikation](#)

Widgit symbolbas

är en samling med över 20 000 bilder. Symbolerna kan användas för att skapa bildstöd, till exempel scheman, eller för att skriva hela meningar med bara bilder.

- Det finns symboler för över 60 000 ord och begrepp.
- Alla bilder är ritade på ett liknande sätt, så det är lätt att förstå och lära sig nya symboler.
- Du kan ändra färger och hudfärg på symbolerna så att de passar för aktuell situation.

Widgit används i många olika länder och finns på 17 språk. Den svenska versionen tas om hand av Symbolbruket.

[Symbolbruket](#)

Tips på kostnadsfria bildstöd

Papunet

är en avgiftsfri bildbank och bildverktyg för att enkelt kunna jobba in bilder och tecken i olika material.

[Papunet](#)

bildstod.se

är en kostnadsfri resurs skapad av Dart – specialistenhet för kommunikationsstöd och digital delaktighet.

[bildstod.se](#)

Kostnader och ”ägandeskap”

Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) är ägare av Ritade tecken och Pictogram.

- [Beställ licens för Ritade tecken](#)
- [Beställ licens för Pictogram](#)

Widgit symbolbas

- [Allt om Widgit Online](#)

Pedagogiska stödmaterial som ett komplement till bildstöd

Time Timer

Ett hjälpmedel som visar tid och hjälper dig förstå hur lång tid något tar.

- [Lekolars – Time Timer](#)
- [Varsam – Time Timer Plus](#)
- [Lekakademin – Time Timer produkter](#)

Time Timer med tillbehör – magnettavla

En magnettavla med fält där du kan komplettera tid med bildstöd för ökad överblick och struktur över dagen. Ett komplement till Time Timer produkterna.

- [Lekakademin – magnettavlor](#)

Exempel från organisationer och specialidrottsförbund som använder pedagogiskt stödmaterial i sin verksamhet

Fritidsbanken Sverige

Fritidsbanken Sverige har tagit fram Pictogrambilder för att låntagaren av fritidshjälpmedel eller utrustning enklare ska hitta till en idrott och förstå hur den utövas.

Fritidsbanken

- har fått hjälp av Mora Folkhögskola för att utveckla aktivitetshjälp och bildstöd.
- använder Pictogram då de tycker att det är enklast för målgruppen att förstå.
- har utvecklat bildstöd för innebandy, friluftsliv och frisbeegolf.
[Svenska Innebandyförbundet använder bildstöden på sin webbplats \(pdf\)](#)

Mora Folkhögskola, anpassad linje

Mora Folkhögskola har en linje, Anpassad IT, för personer med funktionsnedsättning.

Mora folkhögskola

- jobbar med utveckling av en tillgänglig digital miljö för och med personer med kognitiva funktionsnedsättningar.
- använder Pictogram för att de är tydliga och enkla. Målgruppen har själva varit med och utvecklat/önskat nya Pictogrambilder. Specialpedagogiska skolmyndigheten har producerat de nya bilderna.
- Målgruppen har varit med och utvecklat Pictogrambilderna som Fritidsbanken använder för innebandy, friluftsliv och frisbeegolf.
- har även ett arvsfondsprojekt i gång som heter DigiJag. Syftet är att ta fram en kognitiv tillgänglig lärmiljö i skolmiljö och på fritiden. [DigiJag](#)

Riksförbundet FUB

- använder Pictogram.
- använder också Widgit.
- Mer information om [Riksförbundet FUB](#).

Västra Götalandsregionen

Västra Götalandsregionen har

- en egen samlingssida om bildstöd
- ett eget bildstöd som heter Dart som ingår i [bildstod.se](#)

Karlstads Kommun, Funktionsstöd LSS

Karlstads kommun använder sig av bildstöd baserat på omsorgstagarens behov.

Karlstads kommun använder följande bildstöd

- Pictogram
- Widgit
- Bildstod.se
- Eget fotade bilder

Kommunen använder en app som heter Wellbee och som förenklar vardagen för omsorgstagaren. Wellbee har ett bibliotek med över 1700 bilder och Pictogram.

[Wellbee](#)

Riksförbundet Attention

- använder inget eget bildstöd då det inte har funnits ett sådant behov.
- har hjälpt Svenska Ishockeyförbundet med att ta fram bildstöd. [Bildstöd på hockeyträningen](#) och [Pedagogiskt bildmaterial för tränare och ledare](#)

Svenska Orienteringsförbundet

- använder bildstöd men har på förbunds nivå inte använt något upphandlat eller inköpt material. De använder material som de har fått och vidareutvecklat av engagerade orienterare som yrkesmässigt är specialpedagoger och logopedier.
- har skapat bildstödet via gratisfunktionen bildstod.se

Svenska Cheerleadingförbundet

- använder Inprint med Widgit-bilder från Symbolbruket.
- anser att kostnaden för licensen är väldigt rimlig i förhållande till vad du får. Dessutom används Widgit-bilder av många habiliteringscenter, kommuner, landsting och förskolor vilket gör att idrottsutövarna känner igen symbolerna. Programmet är flexibelt och ger möjlighet till både text, bild, förändring av färger och kombinationer på väldigt många olika sätt.

Svenska Gymnastikförbundet

- har en Widgit-licens för bildstöd.
- använder Widgit för att de upplever att deltagarna har vana från skolan.
- upplever att Pictogram är bättre för de med intellektuell funktionsnedsättning och en synnedsättning.
- skulle behöva utveckla sin bildbank med nya bilder för till exempel gruppgymnastik. Men då behöver alla föreningar en varsin licens och det blir för dyrt menar förbundet.
- en idé skulle kunna vara att föreningen tar egna kort på redskap med mera för att använda "riktiga" bildstödsbilder.

Svenska Parasportförbundet

- använder Pictogram

Föreningen IF Göta, friidrott, Karlstad

- har tre grupper för och med intellektuell funktionsnedsättning i gång. Där används bildstöd under träningarna.
- har själva googlat fram bilder efter deltagarnas behov.
- ser att bildstöd skulle vara bra för många fler.